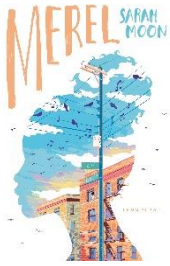

Merel – Sarah Moon

Over het boek:

Merel wordt van het dak van haar school geplukt. Waarom zat ze daar? Wilde ze springen? Merel weigert erover te praten... Haar leventje was prima – zij het een beetje eenzaam. Ze vond het heerlijk om thuis bij haar moeder te zitten, te lezen, naar de vogels te kijken en te dromen van vliegen. En school was te doen: ze haalde goede cijfers en hoefde zich met niemand te bemoeien zolang ze haar lunchpauzes

bij mevrouw Wexley, de schoolbibliothecaris, kon doorbrengen. Maar dan sterft mevrouw Wexley.

Langzaam maar zeker komt Merel erachter dat er een andere manier is waarop ze in contact kan komen met mensen... en toch zichzelf kan zijn. Een swingende manier.

Over de schrijver:

Sarah Moon is lerares, vertaalster en schrijfster. Ze woont en werkt in Brooklyn, New York. *Merel* is haar eerste boek.

Meer informatie:

www.lemniscaat.nl

Thema's: school, anders zijn, muziek, therapie

De lessuggesties passen bij de vakken: Nederlands, muziek, handenarbeid, biologie, filosofie

Lessuggesties

Doelgroep:

Merel is geschikt voor leerlingen vanaf 15 jaar en dus voor leerlingen vanaf klas 3 van het voortgezet onderwijs.

Tijdsinvestering:

Afhankelijk van de gekozen opdrachten variërend van een half uur tot een lessencyclus van enkele uren

Uitvoering:

Klassikale start, vervolginvulling zowel individueel als in groepjes mogelijk, klassikale afsluiting

Inleiding

U toont de omslag van *Merel* (of projecteert hem op het bord) en vraagt uw leerlingen wat zij zien. Laat uw leerlingen vervolgens vrijuit brainstormen over het mogelijke onderwerp van het boek. Geef als tip dat de *naam* van de hoofdpersoon (tevens titel van het boek) iets met de inhoud te maken heeft.

Na de brainstormsessie leest u de achterflaptekst voor en verradt dat Merel soms de wens heeft om in gedachten 'weg te vliegen' als er iets gebeurt dat haar raakt. De mensen om haar heen begrijpen haar niet en dat zorgt ervoor dat ze zich behoorlijk alleen voelt. Als er iets heel ergs gebeurt in haar leven, moet Merel op zoek gaan naar een andere manier om dat een plaats te geven dan 'weg te vliegen'.

Uitvoering

Maak een keuze uit de onderstaande lessuggesties en leid deze in bij de leerlingen.

De moeilijkheidsgraad van de lessuggesties wordt aangeduid met de volgende symbolen:

eenvoudig

gemiddeld

moeilijk

Suggestie 1: René Magritte

René Magritte was een Belgisch kunstschilder die veel werk produceerde waarin twee [afbeeldingen](#) op elkaar lijken te liggen, net als op de omslag van *Merel*.

Onderzoek het leven en het werk van René Magritte. Zoek in elk geval informatie over de kunststroming waarin hij past en over zijn persoonlijke geschiedenis. Beschrijf ook delen van zijn werk.

Presenteer je bevindingen op een poster en vergeet niet te vermelden wat jij zelf van het werk vindt.

Suggestie 2: Leesverslag

Lees het hele boek *Merel* en maak er een leesverslag van. In bijlage 1 vind je een format voor een dergelijk leesverslag. Overleg met je docent of deze lijst voldoet aan de eisen die hij stelt aan een leesverslag.

Suggestie 3: Silhouet maken

Op de omslag van *Merel* zie je het silhouet van een meisjeshoofd. Daardoorheen zie je een afbeelding waarop het meisje weer terugkomt maar waarop je bovendien iets ziet over haar leven. Ze woont kennelijk in een hoog pand met een brandtrap aan de zichtzijde. Voor het gebouw staat een telefoonpaal waarop vogels zitten.

Opdracht:

Maak een silhouet van jezelf en beplak deze met informatie over wie je bent, wat je leuk vindt of waar je woont.

Werkwijze

Ga als volgt te werk: laat iemand een foto maken van je profiel, de zijkant van je hoofd. Print deze foto op ongeveer ware grootte en plak hem op een vel gekleurd A-4 papier. Knip vervolgens heel zorgvuldig, langs je profiel, je hoofd uit het papier. Plak de rand die je overhoudt op een ander vel wit of gekleurd papier. Verzamel foto's, krantenknipsels of afbeeldingen uit tijdschriften die iets over jou zeggen. Je kunt er ook voor kiezen om een songtekst te printen die je raakt en daar een deel van op je silhouet te plakken. Maak met deze knipsels een collage binnen de randen van je profiel.

Tips:

- je profiel kun je gebruiken om een beeld van jezelf te maken dat je vervolgens aan iemand cadeau geeft.
- Je kunt er ook voor kiezen eerst de collage te maken en vervolgens de rand eroverheen te plakken. Op die manier werk je de randen van je knipsels netter weg. Je geknipte profiel wordt zo wel wat bobbeliger.

Suggestie 4: Vogels herkennen

Hoeveel weet jij eigenlijk van vogels? Ga naar één van de volgende websites en doe een vogelquiz.

[Website 1](#) & [Website 2](#) & [Website 3](#)

Suggestie 5: Ontsnappen aan de werkelijkheid

Merel uit het boek met haar naam wil af en toe graag ontsnappen uit haar leven. In werkelijkheid heeft bijna iedereen wel eens behoefte om te ontsnappen aan de praktijk van het huiswerk maken, de school, klusjes doen enzovoort. Dat ontsnappen kan op veel manieren: bijvoorbeeld door naar muziek te luisteren met je koptelefoon op, te gaan lezen, een filmpje te kijken, op de fiets de bossen in te trekken of iets anders.

Opdracht:

Overdenk je eigen leven en beschrijf in een tekst van maximaal vijfhonderd woorden (of één vel A4 papier) waaraan jij wel eens wilt ontsnappen en hoe je dat het liefst doet.

Suggestie 6: Songtekst schrijven

Tijdens de vakantieschool die Merel bezoekt, moeten de leerlingen onder andere een songtekst schrijven. Een lastige opgave maar wel één waarin je jezelf kunt oefenen.

Opdracht:

Schrijf een eigen songtekst. Gebruik hiervoor een bestaande melodie en bewerk de tekst. Natuurlijk mag je ook een geheel eigen liedje schrijven.

Je kunt hierbij gebruik maken van de volgende [website](#) om je een beetje te helpen.

Suggestie 7: Tijdlijn maken

Opdracht:

Lees *Merel* nauwkeurig en maak een tijdlijn van de gebeurtenissen in het boek. Maak hierbij bijvoorbeeld gebruik van de Smartart-functie van Word. Natuurlijk vermeld je onder de tijdlijn wat er op dat tijdstip in het boek gebeurde.

Suggestie 8: Een strip over vriendschap

Opdracht:

Selecteer een scène uit *Merel* en bewerk die tot een strip die je geheel zelf maakt of waarbij je gebruik maakt van bijvoorbeeld [storyboardthat](#)

Let op: bij storyboardthat kun je in de gratis versie maximaal zes afbeeldingen gebruiken en twee strips maken

Suggestie 9: Een muziekrecensie schrijven

In *Merel* wordt veel muziek uit de vorige eeuw genoemd en beschreven. Misschien heb je van sommige zangers of bands zelfs nog nooit gehoord. In deze opdracht ga je ze alsnog leren kennen.

Opdracht:

Zoek op internet muziek op van Nina Simone, bij voorkeur het nummer Feeling Good), The Smiths, The Pixies, Janelle Monáe en The White Stripes (bijvoorbeeld Seven Nation Army). Luister naar één of meer nummers van deze artiesten en schrijf een recensie over de muziek. Gebruik hierbij eventueel de tips uit bijlage 3.

Suggestie 10: Muziek en hersenen

“Did you ever wonder what happens to you when you listen music? Music stimulates many parts of our brains, and can be regarded as a ‘full brain workout’.”

Dr. Artur C. Jaschke

De laatste jaren wordt er steeds vaker onderzoek gedaan naar de werking van muziek in de hersenen en het gebruik dat ervan kan worden gemaakt in de medische wereld of bij psychische aandoeningen.

Opdracht:

Ga op zoek naar informatie over muziektherapie of neuromusicologie en maak hier een werkstuk over. Bedenk zelf (of na overleg met je docent) of je een muurkrant maakt, of een Leporello, een Lapbook of een schriftelijk verslag. Als je werkstuk maar informatief is en je de eventuele meerwaarde van muziek op de psyche of in de medische wetenschap beschrijft.

Afronding

Laat de eindproducten door de leerlingen in de klas presenteren of maak er een tentoonstelling van die u, bijvoorbeeld, tijdens een ouderavond kunt tonen of een semi-permanente plaats op uw school kunt geven.

Bijlage 1: Leesverslag

Veel scholen en lesmethoden stellen andere eisen aan het maken van een leesverslag. Informeer dus altijd of onderstaande opzet overeenkomt met de ideeën van jouw docent

Opbouw van een leesverslag

- 1) primaire gegevens
- 2) korte samenvatting
- 3) uitwerking
- 4) eigen mening
- 5) bronvermelding

Primaire gegevens: je noteert onderstaande primaire gegevens op een apart blad:

- je noteert eerst de naam van de auteur,
- vervolgens de titel van het boek
- daarna de naam van de uitgeverij
- en de plaats en het jaar van uitgave
- indien vermeld in het boek de eerste druk van het werk
- als het boek een ondertitel heeft vermeld je die ook

Bijvoorbeeld:

Titel: Merel
Auteur: Sarah Moon
Uitgeverij: Lemniscaat
Druk: 2018

Geef ook aan

- hoe de opbouw van het verhaal is
- Noteer het aantal bladzijden,
- Neem een afbeelding van de omslag in je verslag op en geef aan of er illustraties in het boek staan.

Samenvatting:

Maak een samenvatting van het verhaal van maximaal een half getypt A-4

Uitwerking:

- a. titelverklaring:
Geef aan wat de titel zegt of wat de schrijver daarmee bedoeld kan hebben
- b. motto:
Als het boek een motto heeft, noteer deze dan en leg tevens uit wat deze, volgens jou, met het verhaal te maken heeft
- c. thema:
Waar gaat het boek over? Leg dit in maximaal 3 zinnen uit.
- d. personages:
Leg uit welke personages in het boek een rol spelen en welke eigenschappen deze hebben. Ontwikkelen zij zich gedurende het verhaal?
- e. tijd en ruimte:

Is de omgeving of de tijd waarin het verhaal zich afspeelt van belang voor het verhaal?

f. vertelperspectief:

Is er een ik-verteller, een personale verteller, een alwetende verteller?

Eigen oordeel over het boek:

Wat vind je van het boek? Omschrijf het in maximaal een half A-4.

Denk bij het beoordelen van het boek aan de volgende zaken:

- De gebeurtenissen
- De personages
- De opbouw van het verhaal
- Het taalgebruik

Bronvermelding: Geef tot slot aan welke bronnen je hebt gebruikt bij het maken van je verslag. Wees daar heel volledig in.

Bijlage 2: gebruikte links

Suggestie 1:

<https://www.fine-arts-museum.be/nl/de-collectie/rene-magritte-de-terugkeer?artist=magritte-rene-1&string=Magritte&page=3>

Suggestie 4:

https://www.vogelvisie.nl/quiz_beginner.php

<http://www.soortenbank.nl/soorten.php?menuentry=quiz&soortengroep=vogels>

<https://www.vogelbescherming.nl/mijn-vogeltuin>

Suggestie 6:

<https://muziek-en-film.infonu.nl/diversen/59795-songteksten-leren-schrijven-hoe-schrijf-je-lyrics.html>

Suggestie 10:

<https://www.wur.nl/nl/activiteit/Music-and-the-Brain.htm>

Bijlage 3: Stappenplan: het schrijven van een recensie over een muziekstuk

Stap 1:

- Luister naar het muziekstuk (het nummer) en bedenk wat je er op het eerste gehoor van vindt. Spreekt het je aan?
- Schrijf je voorlopige oordeel op.
- Luister nogmaals kritisch naar het muziekstuk.
- Schrijf vervolgens de argumenten op die je hebt voor je oordeel.

Stap 2:

- Zoek op internet, in kranten of in andere bronnen naar informatie over het nummer, de componist en de tekstschrijver. Wie heeft het geschreven? In welke tijd? Hebben de componist en/of de tekstschrijver een bedoeling met het nummer, wil men een boodschap overbrengen? Herken je iets van de tijd waarin het is geschreven?
- Bedenk welke van de gevonden informatie je wilt gebruiken in je recensie.

Stap 3:

- Schrijf nu je tekst en gebruik daarvoor de volgende indeling *inleiding, kern, slot*.
- In de inleiding komen achtereenvolgens de informatie die je hebt gevonden over de inhoud van het nummer en je eigen oordeel.
- In de kern komen achtereenvolgens een korte inhoud van de songtekst en de argumenten die je hebt voor je oordeel.
- In het slot verwerk je nogmaals (kort) je oordeel en je sluit af met een persoonlijke en pakkende opmerking over het nummer.

Stap 4:

- Bedenk helemaal het eind een pakkende titel, bijvoorbeeld een opmerking uit je tekst.
- Een titel is kort maar krachtig en trekt de aandacht voor je tekst.
- Een ondertitel is niet persé nodig maar als je hem gebruikt geef je daarmee extra informatie over het nummer dat je recenseert.